

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 344843
Zaaknummer: 757061

Houten, 21 december 2021

Onderwerp:

Ontwerp Kadernota 2023 RUD

Beslispunten:

1. In te stemmen met de Ontwerp Kadernota 2023 van de regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) en de daarin geschatte structurele verhoging van de jaarlijkse bijdrage met € 70.000 tot een totale bijdrage van € 329.000 en de RUD hiervan op de hoogte te brengen zoals verwoord in de bijgaande brief.
2. De extra structurele kosten op te nemen in de meerjarenbegroting 2023.
3. Kennis te nemen van de Tweede Bestuursrapportage RUD 2021.

Samenvatting

Het Algemeen Bestuur (AB) van de RUD heeft de Ontwerp Kadernota 2023 (verder: Kadernota 2023) vastgesteld. De Kadernota 2023 geeft een goed beeld van de beleidsmatige, organisatorische en financiële uitgangspunten. Deze wordt nu voor zienswijze opengesteld. De bijdrage stijgt voor Houten mogelijk van € 259.000 naar € 329.000 per jaar vanaf 2023. Dit betreft een ophoging van € 70.000 op jaarbasis die grotendeels is opgebouwd uit nieuwe wettelijk verplichte bodemtaken en daarnaast CAO-ontwikkelingen op de totale dienstverleningsovereenkomst.

Begin 2023 zal de RUD Utrecht net als haar eigenaren en opdrachtgevers een half jaar onder de nieuwe Omgevingswet hebben gefunctioneerd. Deze periode en ook 2023 zal in de praktijk ongetwijfeld nieuwe inzichten opleveren die mogelijk nog wijzigingen van de werkprocessen, werkafspraken en kosten tot gevolg gaan hebben.

Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet (waarschijnlijk juli 2022) zal de RUD Utrecht ook de nieuwe (grotendeels wettelijke verplichte) bodemtaken gaan uitvoeren. Dit zijn de voormalige bodemtaken van de provincie Utrecht waarvan de bevoegdheid vanuit de provincie per datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet naar de gemeente schuift. Ook voor deze nieuwe taken geldt dat in 2023 op basis van de praktijk ongetwijfeld nieuwe inzichten ontstaan die mogelijk tot wijziging van werkprocessen, werkafspraken en kosten kunnen leiden. Verwacht wordt ook dat er in 2023 meer duidelijkheid is over de financiering vanuit het Rijk.

De Kadernota 2023 maakt duidelijk dat de RUD een duidelijke focus legt op de doorontwikkeling naar een technisch adviserende uitvoeringsdienst met als kerntaakgebied VTH (Vergunningen Toezicht en Handhaving). Dit past bij de door de eigenaren en RUD unaniem besloten koers (2020). Ook kijkt de RUD op de lange termijn serieus door naar eventuele mogelijkheden om nog meer te kunnen bijdragen aan het bereiken van doelstellingen van haar eigenaren en opdrachtgevers.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de Kadernota 2023 en dit aan de RUD kenbaar te maken middels de toegevoegde brief.

Tweede Bestuursrapportage 2021 RUD

Door de gerealiseerde besparingen is het dreigende flinke negatieve resultaat in de Eerste Bestuursrapportage 2021 teruggebracht tot een negatief resultaat op de begroting 2021 van € 65.000. Dit bedrag kan de RUD dekken uit de algemene reserves (€ 709.000).

Conform de gemeenschappelijke regeling is op deze rapportage geen zienswijze procedure van toepassing.

Aanleiding

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft overeenstemming bereikt over de Kadernota 2023. Op dit stuk is het conform de Gemeenschappelijke regeling RUD mogelijk om binnen acht weken een zienswijze kenbaar te maken.

Beoogd effect

Zorgen dat een financieel gezonde RUD Utrecht uitvoering kan geven aan efficiënte en kwalitatief goede uitvoering van VTH-milieutaken.

344843

Argumenten per beslispunt

1.1 *De Kadernota 2023 geeft een volledig beeld van de beleidsmatige, organisatorische en financiële uitgangspunten.*

Beleidsmatig

De Kadernota 2023 maakt zichtbaar dat de RUD een duidelijke focus legt op de doorontwikkeling naar een technisch adviserende uitvoeringsdienst met als kerntaakgebied VTH. Dit past bij de door de eigenaren en RUD unaniem besloten koers (2020).

Tegelijk is 2023 het jaar waarin de RUD samen met haar opdrachtgevers de invoering van de Omgevingswet achter de rug zal hebben (tenzij in 2022 opnieuw besloten wordt dat de Omgevingswet later in werking treedt). In 2023 zal duidelijker worden of de taken en producten zoals bedacht ook in de praktijk recht doen aan de uitvoering van de Omgevingswet en de gedachte hierachter. Ook zal dit jaar blijken of de ingeschatte hoeveelheid uren past bij de nieuwe wijze van werken onder de Omgevingswet.

De RUD wil de komende jaren inzetten op de volgende ambitie: "De RUD is het expertisecentrum voor de fysieke leefomgeving en partner bij de energietransitie". Daarbij zal een verkenning plaatsvinden waar kansen liggen en welke producten de RUD breder kan ontwikkelen (bijv. Geur, Geluid, Omgevingsveiligheid, Stikstof).

Momenteel werkt de RUD al met enkele deelnemers aan productontwikkeling om een bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie, zeer zorgwekkende stoffen, bodem en ondergrond, (waaronder warmte- en koudeopslag).

Organisatorisch

De RUD wil de organisatie versterken met voldoende medewerkers die kennis en kunde hebben om invulling te kunnen geven aan de ambities die in de Kadernota 2023 zijn beschreven. Dit vraagt investering in medewerkers met coaching en opleiding, het werven van nieuwe medewerkers en het begeleiden van medewerkers naar een andere rol of functie. De RUD ziet een krapte op de arbeidsmarkt die de versterking in de weg kan gaan zitten. Er loopt sinds 2019 (en ook in 2023) een traject rondom talent en talentontwikkeling binnen de RUD. Dit geldt ook voor het zogenaamde 'Young professionals programma' dat in 2023 doorloopt.

Een recent door de bestuurders ondertekende intentieovereenkomst voor ambtelijke samenwerking tussen de ODRU (Omgevingsdienst regio Utrecht) en de RUD kan mogelijk ook een deel van de oplossing zijn om medewerkers met de juiste competenties te kunnen uitwisselen en inzetbaar te hebben op de momenten die daarom vragen.

In 2021 en 2022 bereidt de RUD zich voor op de invoering van de Omgevingswet en de effecten die dit heeft voor de uitvoering van het werk. In 2023 en verder zal dit blijvend aandacht vragen van de organisatie en medewerkers om structureel goed aan te kunnen sluiten bij wensen van opdrachtgevers en de omgeving. Daarbij zal in 2023 aandacht uitgaan naar het inpassen van de nieuwe taken en de medewerkers die met deze taken overkomen naar de RUD Utrecht.

In 2023 wil de RUD zich samen met haar deelnemers inzetten voor overdracht van alle basistaken en eventuele plustaken aan de RUD met het daarbij behorende personeel.

Financieel RUD- breed

De stijging van de totale bijdrage van alle deelnemers totaal bestaat uit een stijging van de vaste bijdrage (€ 303.000) en een stijging van de variabele bijdrage (€ 112.000).

Financieel specifiek voor gemeente Houten

De financiële bijdrage van gemeente Houten aan de RUD stijgt in 2023 ten opzichte van 2022 mogelijk met € 70.000 van € 259.000 naar € 329.000.

De bijdrage is opgebouwd uit een variabele en een vaste bijdrage.

Vaste bijdrage: € 134.000 (= € 30.000 meer dan 2022)

€ 3.000 toename veroorzaakt door uitvoeringseffect Programma Samen op Weg

€ 5.000 toename veroorzaakt door CAO-ontwikkeling/loonkosten

€ 23.000 toename eigenaarschap door extra bodemtaak (524 uur) + verschuivingen van andere deelnemers

Variabele bijdrage: € 195.000 (= € 40.000 meer dan 2022)

€ 34.000 toename veroorzaakt door +524 uur nieuwe bodemtaak in DVO

€ 6.000 toename veroorzaakt CAO-ontwikkeling/loonkosten

Het structurele effect voor Houten zal worden opgenomen in de meerjarenbegroting 2023.

2.1 De geschatte extra kosten vanaf 2023 zijn onvermijdelijk en structureel van aard.

3.1 Op deze rapportage is geen zienswijzeprocedure van toepassing.

Door de gerealiseerde besparingen is het dreigende flinke negatieve resultaat in de Eerste Bestuursrapportage 2021 RUD teruggebracht tot een negatief resultaat op de begroting 2021 van € 65.000. Dit bedrag kan de RUD dekken uit de algemene reserves (€ 709.000).

Kanttekeningen

1.1 Ten tijde van het opstellen van de Kadernota 2023 was nog niet bekend dat gemeente Houten het milieu-specialisme 'advisering geluid' vanaf 2022 bij de RUD structureel zal gaan afnemen.

Het betreft 300 uur op jaarbasis/ € 20.000 per jaar. Deze extra bijdrageverhoging zal worden opgenomen in de Eerste Berap (bestuursrapportage) 2022 van gemeente Houten voor het jaar 2022 en zal opgenomen worden in de Ontwerp programmabegroting 2023 van de RUD Utrecht die in het voorjaar 2022 ter zienswijze zal worden aangeboden. Een dekkingsvoorstel (vanuit formatieruimte VTH) volgt in het college- en raadsvoorstel over de Ontwerp programmabegroting 2023 RUD.

1.2 Ten tijde van het opstellen van de Kadernota 2023 wordt onderzocht of gemeente Houten in de toekomst haar thuishaken op VTH-milieugebied op adequaat niveau kan blijven uitvoeren.

Alles wijst in de richting dat dit niet het geval is waardoor de momenteel nog in eigen huis uitgevoerde vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende milieutaken per 1 januari 2023 zeer waarschijnlijk door de RUD uitgevoerd moeten worden.

Dit effect is nog niet verwerkt in de ontwerp Kadernota 2023 en zal ook nog niet op tijd in de Ontwerpbegroting 2023 van de RUD terecht komen. Hierover zal in 2023 een separaat besluitvormingstraject starten.

1.3 Het benodigde aantal uren voor de nieuwe bodemtaken is niet meer dan een ruwe inschatting en kan nog wijzigen.

De bijdrage is ingeschat op nieuwe producten waarvan nog niet is uitgekristalliseerd of het kental realistisch is en past bij de uitvoering onder de Omgevingswet. Daarnaast vindt bij enkele gemeenten nog discussie plaats over het exacte takenpakket dat bij de RUD wordt ondergebracht. Hierdoor is de kans groot dat de bijdrage vanuit deze gemeenten voor de bodemtaken nog zal wijzigen, waardoor ook de eigenaarsverhouding nog kan wijzigen. Dit laatste kan indirect weer invloed hebben op de uiteindelijke financiële bijdrage van gemeente Houten (zowel positief als negatief).

1.4 De Rijksuitkering aan de provincie voor haar huidige bodemtaken is te laag voor het dienstverleningsniveau van de bodemtaken dat de provincie nastreeft.

De vraag is of de nog onbekende rijksbijdrage per gemeente voldoende dekking zal bieden voor de nieuwe bodemtaken. De gemeente kan hiermee rekening houden door het uiteindelijke dienstverleningsniveau af te stemmen op de uiteindelijke rijksbijdrage.

Ten aanzien van de plus-bodemtaken mogen opdrachtgevers het in de dienstverleningsovereenkomst opgegeven aantal uren van deze taken verminderen met jaarlijks 15%, voor de jaren 2024, 2025 en 2026, zonder dat sprake is van uittredingskosten.

Participatie

N.V.T.

Financiën en formatie

In de onderstaande tabel zijn de financiële verhoudingen in 2023 tussen alle deelnemers zichtbaar gemaakt.

Opdrachtgever/ Eigenaar	Variabele bijdrage 2023	Vaste bijdrage 2023	Totale bijdrage 2023	Percentage eigenaarschap 2023
Provincie	€ 4.716.000	€ 3.206.000	€ 7.922.000	50
Amersfoort	1.118.000	761.000	1.879.000	12
Utrecht	1.068.000	729.000	1.797.000	11
Soest	460.000	314.000	774.000	5
Bunschoten	328.000	224.000	552.000	3
Baarn	321.000	219.000	540.000	3
Lopik	303.000	207.000	510.000	3
Leusden	271.000	186.000	457.000	3
Nieuwegein	225.000	155.000	380.000	2
Houten	195.000	134.000	329.000	2
Eemnes	140.000	95.000	235.000	1
Totaal			€15.817.000	100

Voorgesteld wordt om de structurele extra kosten van € 70.000 op te nemen in de meerjarenbegroting vanaf 2023.

Het betreft uitvoering van wettelijke taken die lopen via verbonden partijen. In de begroting 2022 onder de paragraaf verbonden partijen R.U.D. (1.4.9.2.1.7) is hiervan al melding gemaakt waarbij aangegeven is dat de trajecten Samen op weg, overdracht van bodemtaken en eventuele ophoging van de bijdrage als gevolg van wettelijke aanpassing van het basistakenpakket in de betreffende begroting (en bijdrage) nog niet zijn doorvertaald.

Geen financiële consequenties Wet M&O, VPB en/of BTW

Communicatie

De Kadernota 2023 wordt na vaststelling (31 maart 2022) aan de deelnemers verzonden en op de website van de RUD geplaatst.

Voortgang

De RUD Utrecht ontvangt de eventuele zienswijze graag uiterlijk 18 februari 2022, waarna de Kadernota 2023, gelezen de eventueel ingediende zienswijze, ter vaststelling wordt behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de RUD Utrecht van 31 maart 2022.

Evaluatie

De daadwerkelijke vaststelling van de jaarlijkse financiële bijdrage 2023 zal plaatsvinden in de Programmabegroting 2023 waarop eveneens een zienswijzeprocedure van toepassing is.

Houten, 21 december 2021

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink

G.P. Isabella

Bijlagen

1. Ontwerp Kadernota 2023 RUD
2. Tweede Bestuursrapportage 2021 RUD
3. Conceptbrief aan RUD

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Kees van Dalen

2e PoHo:

Gemeente Houthen

Onderwerp

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 21 december 2021 gelezen en besluit:

1. In te stemmen met de Ontwerp Kadernota 2023 van de regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) en de daarin geschatte structurele verhoging van de jaarlijkse bijdrage met € 70.000 tot een totale bijdrage van € 329.000 en de RUD hiervan op de hoogte te brengen zoals verwoord in de bijgaande brief;
2. De extra structurele kosten op te nemen in de meerjarenbegroting 2023;
3. Kennis te nemen van de Tweede Bestuursrapportage RUD 2021.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier a.i., de voorzitter,

G.P. Isabella